

i samarbete med

Kulttuurikeskus
Kulturcentret

PROMENADGUIDE

Folkhälsanhuset Wasa

Rådhusgatan 23–25

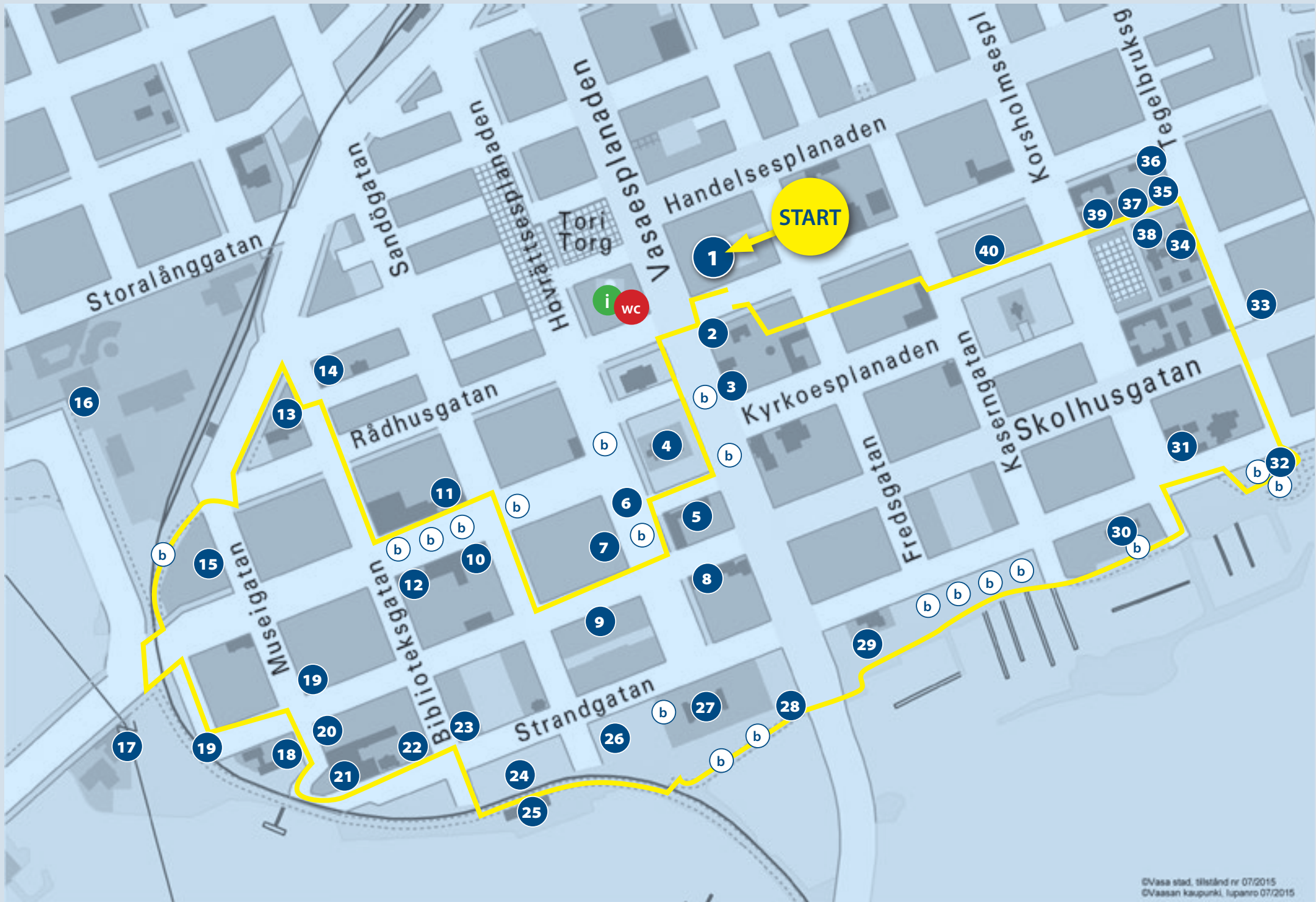
NORRA RUTTEN 5 KM

Vi vet alla hur viktigt det är att dagligen röra på sig också utomhus. I den här guiden hittar du en rutt förbi stads-
huset norrut och tillbaka längs stranden med en hel del
intressanta objekt du kan stanna upp vid och läsa mera
om. På kartan finns parkbänkar för en vilopaus och to-
aletter utmärkta. Det finns även promenadguider med
andra rutter.

Vi hoppas att den här promenadguiden ska hjälpa dig
att upptäcka den varierande natur, kultur och historia
som finns i vår näromgivning.

1.	Folkhälsanhuset Wasa	.....	sidan 6
2.	Hantverkets hus Loftet	.....	sidan 6
3.	Styrelsegården	.....	sidan 7
4.	Trefaldighetskyrkan	.....	sidan 8
5.	Vasa övningsskolas gymnasium	.....	sidan 8
6.	Stadens vattenbrunnar	.....	sidan 9
7.	Bostadshuset Kipinä	.....	sidan 9
8.	Tikanojas konsthem	.....	sidan 10
9.	Mynttis hus	.....	sidan 10
10.	Wasa teater och dess verkstad samt Vasallen	.....	sidan 11
11.	Vasa Arbis	.....	sidan 11
12.	Före detta Pedagogiska fakulteten	.....	sidan 13
13.	Vasa stadsbibliotek	.....	sidan 12
14.	Svenska handelshögskolan	.....	sidan 13
15.	Vasa telefon	.....	sidan 13
16.	Wärtsiläs Vasafabrik	.....	sidan 14
17.	Elverket och Illuusio	.....	sidan 14
18.	Österbottens museum	.....	sidan 15
19.	Alma Skogs hem	.....	sidan 15
20.	Landshövdingens residens	.....	sidan 16
21.	Academill	.....	sidan 16
22.	Speditionsfirman Lennart Backmans hus	.....	sidan 17
23.	Svenska klubben i Vasa	.....	sidan 18
24.	Vattenpaviljongen	.....	sidan 18
25.	Kuntsimuseet för modern konst	.....	sidan 19
26.	Restaurang Strampen	.....	sidan 20
27.	Vasa hovrätt	.....	sidan 20
28.	Jägarstatyn	.....	sidan 21
29.	Rantalinna	.....	sidan 21
30.	Vasa fängelse	.....	sidan 22
31.	Evangeliska folkhögskolan	.....	sidan 22
32.	Kronomagasinet	.....	sidan 23
33.	Nälkälinna	.....	sidan 24
34.	Kontorsbyggnad	.....	sidan 24
35.	Förrådsbyggnad	.....	sidan 25
36.	Kontorsbyggnad	.....	sidan 25
37.	Österbottens tolkcentral	.....	sidan 25
38.	Företaget Tria Ky	.....	sidan 26
39.	Kasernen vid före detta kasernporten	.....	sidan 26
40.	Fria kristliga folkhögskolan	.....	sidan 27
1.	Folkhälsan	.....	sidan 28

1. Folkhälsan

1. FOLKHÄLSANHUSET WASA

Huset är byggt 2013–2015 och huvudplanerare är arkitekterna Aitoaho & Viljanen. Det har ett mycket centralt läge och ger Folkhälsan synlighet i staden. Huset har 55 seniorbostäder, både ägo- och hyresbostäder, kök och matsal, lokaler för hälsofrämjande verksamhet och gruppverksamhet. Folkhälsan Valfärd Ab och Folkhälsans förbund har sina administrativa kontor i huset. Där finns också utrymmen som kan hyras ut till utomstående. Huset har uppförts som ett samarbete mellan Samfundet Folkhälsan i svenska Finland r.f., Harry Schaumans Stiftelse, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f./ Svenska kulturfonden och Landskapsföreningen Folkhälsan i Österbotten r.f.

Rådhusgatan 28 – Handlaren Sjöbergs hus

2. HANTVERKETS HUS LOFTET

1861 signerade arkitekt Carl-Axel Setterberg ritningen till en kombinerad bostads- och affärsbyggnad, som handelsmannen H. Sjöberg sedan uppförde. Byggnaden var rektangulär i senempir. I östra ändan fanns handelsboden med ingång från gatan. 1884 köpte köpmannen och konsuln J. E. Moe huset. Hans hustru Tulla var en central gestalt i stadens societet och i deras hem samlades konstnärer och intellektuella. Konsul Moe inredde i bottenvåningen en ståtlig matsal i nyrenässans med träpaneler av ek och tapeter av imiterat gyllenläder. Den fungerar i dag som "Konsulinnans kafferum", ett trivsamt lunchcafé. I resten av byggnaden finns hemslöjds- och hantverksaffären "Loflet".

Vasaesplanaden 10 – Apotekare Lindebäcks hus

3. STYRELSEGÅRDEN

I Nya Vasa lät apotekare H. Lindebäck i närheten av kyrkan uppföra en byggnad på en av stadens mest framträdande tomter. Byggnaden ritad av Setterberg skulle innehålla både hans apotek och bostad. Huset med drag av senempire fick en representativ fasad med dekorationer. I början av 1900-talet övergick byggnaden i Vasa stads ägo. För att kunna inrymma både stadens förvaltning och fullmäktige utvidgades huset till sin dubbla storlek enligt ritningar av C. Schoultz. Stadens centralförvaltning med stadsdirektör, kansli och arkiv finns i huset och här sammanträder både stadsfullmäktige och stadsstyrelse.

3. Styrelsegården

2. Loftet

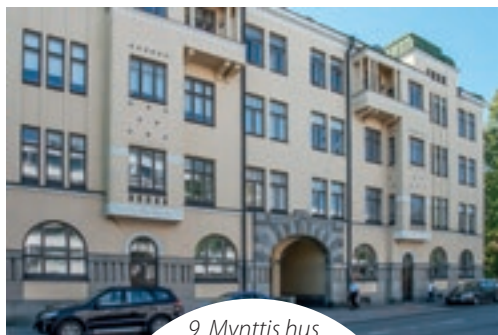
Hovrättsplanaden 4

8. TIKANOJAS KONSTHEM

Huset byggdes 1862 av bröderna Kuorikoski som hörde till en känd kyrkobyggarläkt. Förutom museets egna samlingar presenteras årligen flera specialutställningar i konsthemmet. Även konserter och matinéer ingår i museets program. Kommerserådet F. Tikanoja (1877–1964) donerade år 1951 sin konstsamling till Vasa stad i syfte att grunda Tikanojas konsthem. Han intresserade sig främst för den finska konsten. I samlingen ingår finsk 1800-tals- och sekelskifteskonst. Konsthemmet är även känt för en internationell samling som främst omfattar fransk konst från 1800-talet och tidigt 1900-tal.

8. Tikanoja

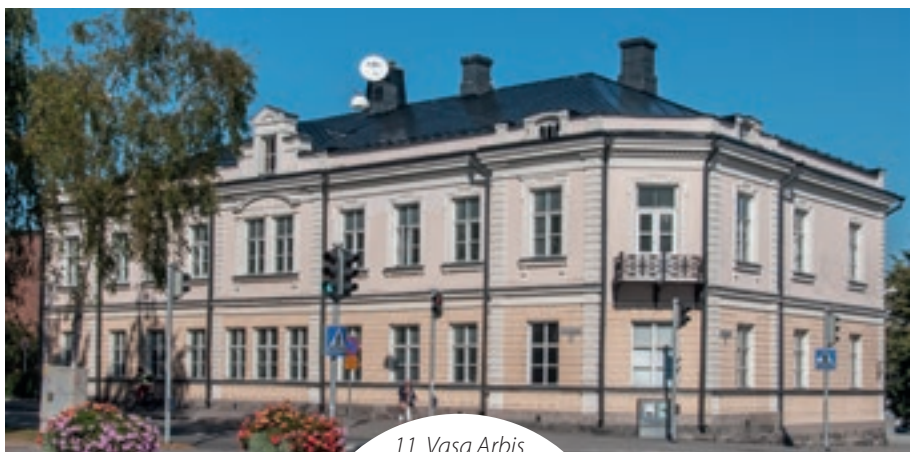

9. Mynttis hus

Skolhusgatan 18

9. MYNTTIS HUS

Arkitekt är A.W. Stenfors. Huset är uppfört av byggherren och tegelfabrikören J. Myntti år 1910. Det rappade tegelhuset i fyra våningar är byggt i jugendstil med nationalromantiska drag.

11. Vasa Arbis

10. Vasallen
och Wasa Teater

Sandögatan 7

10. WASA TEATER OCH DESS VERKSTAD SAMT VASALLEN

Teatern är grundad år 1919. Den nuvarande teaterbyggnaden stod färdig 1955, ritad av arkitekterna B. Liljeqvist och S. Salvesen. I det gamla gula trähuset i empirestil finns verkstaden. Vid en brand 1953 totalförstördes den gamla teaterbyggnaden, som var uppförd 1868 efter ritningar av Setterberg. Teatern renoverades 1997–1998. De tre olika stora salongerna – Stora scenen, Studioscenen och Vasallen – rymmer totalt ca 450 platser. Vasallen finns i det rosa huset vid Kyrkoesplanaden. Teatern har cirka 45 000 besökare och 6–7 premiärer årligen. Wasa Teater erbjuder en mångsidig repertoar för alla åldrar och är hela landskapets regionteater.

Kyrkoesplanaden 15–Vasa Svenska Samskola

11. VASA ARBIS

Huset ritades av A. Lassel och byggdes av Wasa Aktie Banks direktör J. Kurtén år 1877. Bankens verksamhet inleddes i huset 1879. Vasa Telefons kontor var inrymt i huset 1899–1919 och därefter verkade Vasa svenska samskola där. Skolan var ett 8-årigt privat läroverk. År 1976 flyttade samskolan till Smedsby och blev Korsholms gymnasium. Nu finns stadens svenska arbetarinstitut, Vasa Arbis, i huset.

12. F.d. pedagogiska fakulteten

Kyrkoesplanaden 12 – Wasa Fruntimmerskola

12. FÖRE DETTA PEDAGOGISKA FAKULTETEN

Wasa Fruntimmersskola och Vasa Svenska Flickskola/Vasa Svenska Flicklyceum har verkat i denna byggnad ritad av Th. Decker. 1974 sammanslogs skolan med Vasa svenska lyceum och blev Vasa övningsskola. En minnesplakett på Flicklyceets vägg avtäcktes 2004. Pedagogiska fakulteten verkade i huset 1974–2003.

Biblioteksgatan 13

13. VASA STADSBIBLIOTEK

I hovrättshuset i Gamla Vasastaden fanns Läse-Biblioteket i Wasastad som grundades 1794. Wasastadsbibliotek grundades 1851 och verkade med det namnet till början av 1900-talet. Folkbiblioteket grundades 1863 och det blev stadsbibliotek 1911. Stadsarkitekt C. Schoultz påbörjade 1932 planeringen av en ny biblioteksbyggnad och arbetet avslutades av I. Serenius, så att man kunde flytta in 1936. Stadens huvudbibliotek finns ännu i dag i samma byggnad och består av den renoverade gamla delen och en ny glasbyggnad som togs i bruk hösten 2001.

13. Vasa stadsbibliotek

Biblioteksgatan 16 – Tiklas klädesfabrik

14. SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

Kompanjonerna J. Lassila och F. Tikanoja som båda var från Kelviå grundade 1905 en partifärr för handel med tyger och sytillbehör i Vasastad. Affärerna gick bra, företaget växte och man lät bygga en klädesfabrik. Huset ritades av arkitekt M. Visanti 1927 och har klassicistiska stildrag. Då verksamheten lades ned i Vasastad hade Tiklas ca 400 anställda. Under ett flertal år tillverkades arméns kläder och innehållet i statens moderskapsförpackningar här. Svenska handelshögskolan påbörjade sin verksamhet i Vasastad i byggnaden 1980.

Museigatan 11

15. VASA TELEFON

Huset, som är skyddat, finns på en plats som kallades Glasberget. Det blev färdigt 1899 och har ritats av F. Thesleff. Telefonbolaget använder fortfarande huset, vars sandstensimitation liknar mellaneuropeisk tegelrenässans.

14. Svenska Handelshögskolan

15. Vasa telefon

16. Wärtsilä

18. Österbottens museum

Träskgatan 2-4 – Metvikens Mekaniska Verkstad

16. WÄRTSILÄS VASAFABRIK

Metvikens Mekaniska Verkstad grundades 1899 men depressionen på 1930-talet ledde till konkurs. Wärtsilä köpte företaget 1936 och arrenderätten till varvet på Smulterö kom att ha en stor betydelse för varvsverksamheten i Vasa. På 1950-talet lades grunden till en utveckling som gjort Wärtsilä till en ledande global aktör inom verkstadsindustrin.

17. Elverket och Illuusio

Kyrkoesplanaden 0

17. ELVERKET OCH ILLUUSIO

1892 började man bygga stadens elverk vid Brändö bro och följande år tändes de första lamporna vid torget. Under åren har verksamheten utvecklats, bl.a. producerar man fjärrvärme sedan början av 60-talet. "Illuusio", den vridna transformatorstolpen, räknas av många som ett konstverk. Under årets mörka tider byter belysningen färg med jämna intervaller.

Marieparken som numera heter Museiparken börjar nedanför Österbottens museum och sträcker sig till Vasa Ångkvarns byggnadskomplex. Här hittar vi:

Museigatan 3

18. ÖSTERBOTTENS MUSEUM

Museet fungerar som kulturhistoriskt museum och konstmuseum för hela landskapet. Museets första utställning öppnades i provisoriska utrymmen år 1896. År 1929 fick museet en egen byggnad, ritad av E. Forsman, där en del av grundaren K. Hedmans klenoder finns. Museets kulturhistoriska basutställning finns här ännu i dag. Museiföreningen bedrev verksamheten till år 1990 då Vasa stad övertog den. I dag fungerar Österbottens museum även som staden Vasas lokalmuseum. År 1990 fick museet en naturvetenskaplig avdelning. År 2002 öppnades i källarvåningen den naturvetenskapliga utställningen Terranova, som beskriver såväl landhöjningen som flora och fauna i Kvarkenområdet. Efter länsreformen 1997 fick museet tillgång till utrymmen i det närbelägna landshövdingensresidenset. Där finns nu museets administration, tjänsterum, bibliotek och arkiv.

Skolhusgatan 7 och Lillagatan 1

19. ALMA SKOGS HEM

Alma Skogs barndomshem finns på Lillagatan 1. Alma Skog var väldigt fosterländsk. Man har kallat henne det svenska Österbottens Grand Old Lady. Hon var personligen bekant med Mannerheim. Hon protesterade mot förryskningen genom att hänga svarta gardiner för sina fönster då Februarianifestet utfärdades 1899. Kristallkronorna i stadshuset tog hon ner för att putsa kristallerna på talko. Hon ivrade också för Martharörelsen. Det sägs att hon vandrade från gård till gård för att göra marthatanken känd. Hon bodde senare på Skolhusgatan 7 och där avtäcktes en minnesplakett 2001. Det huset är ritat av arkitekt O. Långhjelm.

Lillagatan 1.
ALMA SKOGS FORNA HEM

19. Alma Skogs hem

20. Landshövdingens residens

Skolhusgatan 2 – Wasastjernas hus

20. LANDSHÖVDINGENS RESIDENS

Huset var ett av de första privata stenhusen som byggdes i staden och är ritat av Setterberg. Brukspatronen G.A. Wasastjerna uppförde huset 1863–1865. Byggnaden representerar engelsk gotik. Den var guvernörens och senare landshövdingens tjänstebostad i över 100 års tid (1895–1998). Finlands senat samlades tillfälligt i huset under frihetskriget 1918. I andra våningen finns en rekonstruktion av general C.G. Mannerheims rum som det såg ut 1918. En utställning visar Vasa läns olika skeden. Byggnaden är numera stadens representationslokal och en del av museet.

Packhusparken, som också kallas Hamnparken, är en av de första parkerna som färdigställdes på strandområdet.

Strandgatan 1-2 – Vasa Ångkvarn

21. ACADEMILL

Efter Vasa brand 1852 flyttade industrimannen A.A. Levón, grundaren av Finlands första ångkvarn, till Strandgatan. Fabrikörens bostadspalats, som Setterberg ritade, byggdes 1860–1861. Huset ändrades till fabrikskontor 1935. Ångkvarnen i tegel med fyra våningar brann 1889 men återuppbyggdes snabbt. Elevator tornen eller histornen, som var avsedda för lossning av fartygslast, blev färdiga 1908. Silobyggnaderna uppfördes 1958–1963. Ångkvarnen lade ned verksamheten 1992.

Academill inhyser Åbo Akademis campus i Vasa. Det blev klart 2003. H. Schauman grundade stiftelsen som i dag är ägare till fastigheten. Förutom Åbo Akademi verkar många företag i byggnadens kontorsutrymmen i 11 våningar med ca 300 m²/våning. Elevator tornen, som nu kallas Havtornen, renoverades 2006–2007 och används av Åbo Akademis studentkår.

21. Academill

Strandgatan 3

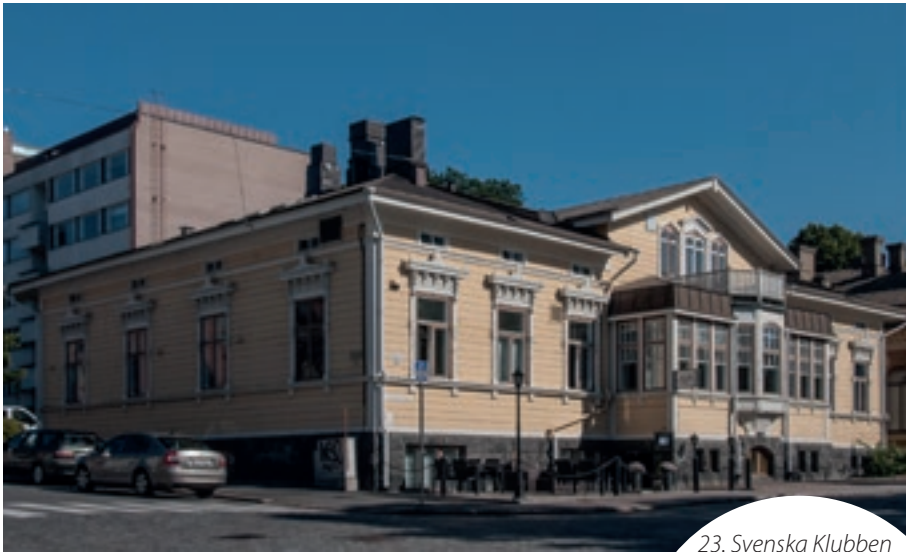
22. Speditionsfirman

LENNART BACKMANS HUS

Huset är ritat 1912 av A.W. Stenfors i typisk jugendstil med burspråk och torn. Köpmannen A. Schauman grundade firman 1888. L. Backman löste in företaget 1908 efter att ha varit anställd där i 20 år. I trappuppgången finns två freskomålningar med hamnarbetare som motiv. Konstnär var F. Hiivanainen.

22. Lennart Backmans hus

23. Svenska Klubben

Strandgatan 4

23. SVENSKA KLUBBEN I VASA

I början av Strandgatan kan man gå i H. Schaumans fotspår och se den autentiska miljö där han levde. Han bodde hela sitt liv i det som i dag är Svenska Klubbens hus ritat av Backmansson & Thesleff.

Svenska klubben i Vasa har sedan början av 1900-talet utgjort ett samlande forum för den svenskspråkiga kulturen i Vasa med omnejd.

I huset bodde Folkhälsans första hälsosyster Rakel Edgren från år 1921.

24. Vattenpaviljongen

Hamnparken – Musikpaviljongen

24. VATTENPAVILJONGEN

Under 1870-talet byggdes på denna plats en musikpaviljong. Den hyrdes ganska snart ut som kiosk där man bl.a. sålde förfriskningar, bakverk och frukt. Kiosken revs och en s.k. vattenpaviljong i jugendstil ritad av F. Thesleff byggdes i början av 1900-talet. Ett sekel senare renoverades byggnaden enligt gamla ritningar.

Inre hamnen – Gamla tullpackhuset

25. KUNTSIMUSEET FÖR MODERN KONST

Huset ritades av arkitekt E.T. Granstead år 1875. Byggnadens yta var då 850 m² och den togs i bruk som tullpackhus 1879. Huset representerar nyrenässans. År 1925 utvidgades huset och dess yta tredubblades. Huset renoverades på 1950-talet då övre våningen blev kontor. Tullens utrymmen på nedre våningen grundrenoverades i slutet av 1980-talet. I det gamla tullpackhuset finns sedan 2007 ett museum för modern konst. I början fanns under några år N. Mikolas konst utställd i huset. Numera förvaltas här konstmecenaterna S. Kuntsis och L. Swanljungs samlingar på över 1400 konstverk. Till Inre hamnen kom tidigare större delen av handelsfartygen och passagerarfärjorna från Sverige. På 1960-talet flyttades hamnverksamheten till Vasklot.

25. Kuntsimuseet

Hovrättsparken eller Residensparken sträcker sig från Sandögatan till Vasaesplanaden. Här finns Strampen, Vasa hovrätt och Jägerstatyn

26. Strampen

26. RESTAURANG STRAMPEN

1868 beviljades S. Coray tillstånd att uppföra en paviljong nära hovrättshuset. Paviljongen planerades av Setterberg och utformades för att bli en sommarrestaurang. Krögare H. Ernst köpte paviljongen 1876 och fortsatte att driva rörelsen såsom tidigare. Strandpaviljongen eller numera Strampen, ritades ursprungligen som en åttkantig liksidig byggnad. På 1930-talet fick restaurangen den utformning som den har ännu i dag. Terrassen tillkom 1980 och vintern 1998 fick huset ytterligare en ansiktslyftning då hela salsregionen renoverades och ett nytt kök installerades.

27. VASA HOVRÄTT

Hovrätten är en av de mest monumentala skapelser som arkitekt Setterberg ritade. Huset är byggt i engelsk tegelgotik. Det tidigare hovrättshuset fanns i Gamla Vasa. Det nya huset stod färdigt 1862 då också stadsprivilegierna överfördes från det gamla Vasa till den nya staden, Nikolaistad. Hovrättshuset är väl bevarat. Det genomgick en grundlig restaurering under 1970- och 1980-talen. I huset finns värdefulla konstsamlingar och antika möbler samt föremål med rättens sigill.

I sundet mellan Hovrättsparken och Sandö invigdes 1893 en svängbro. En brovakt skötte om att bron svängdes då båttrafiken så krävde. En fast broförbindelse ersatte svängbron 1964.

Fiskstrandsparken börjar vid Vasaesplanaden och sträcker sig till fängelset. Området genomkorsas av grusgångar med bänkar och blomrabatter. I parken växer bland annat vårtbjörk, parklind, skogslönn och lärkträd.

27. Vasa hovrätt

28. JÄGARSTATYN

Statyn är gjord av skulptören, professorn och jägar-kaptenen L. Leppänen. Bronsjägaren i full utrustning med ett vapen vid sidan blickar mot Vasklot. Minnesmärket är 5,1 m högt. President Kekkonen deltog den 27 februari 1958 i en avtäckningsceremoni som inföll på 40-årsdagen för jägarnas hemkomst. Jägarna som hörde till Jägarbataljon 27 och hade fått sin militärutbildning i Tyskland.

28. Jägerstatyn

Lantmäterikontoret

29. RANTALINNA

Länslantmäterikontoret är ritat av arkitekt J. Ahrenberg och blev färdigt 1913. Kontoret flyttade till statens ämbetshus på Brändö 1984. Vattenöverdomstolen fanns efter det i huset till 1999. Huset övergick 2005 i privat ägo.

29. Fiskstranden

Länsfängelset

30. VASA FÄNGELSE

Fängelset togs i bruk 1863. Det byggdes om och förstörades på 1880-talet. Runt fängelset restes 1901 en mur i rödtegel. De första årtiondena avtjänade de ökända brottslingarna Isotalon Antti och Rannanjärvi samt Matti Haapoja sina straff här. Mathilda Wrede inledde sitt frivilliga arbete bland fångar i Vasa fängelse. Den senaste renoveringen av fängelset och en tillbyggnad blev klara 2001.

*Lindparken finns mellan fängelset och Centralsjukhuset.
Med sina grusgångar och små skvärer finns den kvar i samma form
den fick av stadsträdgårdsmästare H. Reval 1937.*

Strandgatan 21 – Bagare Piispanens gård

31. EVANGELISKA FOLKHÖGSKOLAN

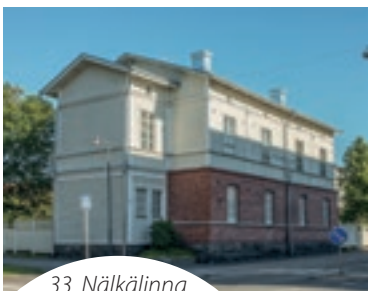
Byggmästaren och affärsmannen A. Lassel lät bygga huset enligt ritningar av arkitekt A.W. Stenfors. Huset i nyrenässansstil stod klart 1899 och det är stadens första bostadshus i tre våningar byggt i tegel. Bagaren E. A. Piispanen köpte huset år 1900. Evangeliska folkhögskolan har verkat i huset sedan 1942.

32. KRONOMAGASINET

Kronomagasinet i Vasa lånade under nödår spannmål åt övriga magasin i hela Österbotten och vid behov också till andra orter. Det inrättades år 1812 och var beläget på "Bränneribacken" i Gamla Vasa. Efter branden 1852 flyttades magasinet 1868 till byggnaden på Strandgatan. Setterberg har ritat även detta hus. Verksamheten avslutades 1925 varefter byggnaden varit Försvarsmaktens förråd till 1998. Efter det har magasinet stått oanvänt.

33. Nälkälinna

Skolhusgatan 55

33. NÄLKÄLINNA

Huset, kallat Nälkälinna, är byggt i början av 1900-talet och användes som bostad för gifta underofficerare. 2003 övergick huset i privat ägo och där finns nu bostäder.

Tegelbruksgatan 7 – Koulutustalo (Utbildningshuset)

34. KONTORSBYGGNAD

Vasa Kustsektions utbildningshus byggdes 1987–1990 enligt professor O. Lapos ritningar. Förutsättningarna att hålla lektioner och föreläsningar för beväringar och reservister förbättrades avsevärt. I dag finns det kontorslokaler i huset.

KASERNOMRÅDET I VASA

Området (Kaserngatan-Rådhusgatan-Sandviksgatan-Skolhusgatan) används inte längre som kasern. Arealen är cirka 13 hektar. Husens totala yta är 32000 m², varav staden äger 20000 m². Museiverket bedömer att objektet nationellt sett är en betydelsefull kulturmiljö. Den militära verksamheten i Österbotten var i över hundra år ett synligt inslag i stadsbilden. Beväringutbildningen i staden lades ner 1998. En del av verksamheten flyttades till Dragsvik. De flesta av byggnaderna inklusive tomterna övergick i stadens ägo 1999.

34. Kontorsbyggnad

35. Förråd

36. Kontor

Bårhuset

35. FÖRRÅDSBYGGNAD

Ursprungligen är byggnad 27 uppförd som bataljonens bårhus. Det består av ett rum samt en tambur försedd med dubbeldörr. Ett 9-rutigt fönster vetter mot norr. Huset är mer eller mindre i originalskick. Huset används som förrådsbyggnad.

Tvättstuga, mangel

36. KONTORSBYGGNAD

Ursprungligen fanns sjukhusets tvättstuga, mangel och linneförråd i hus 24. Byggnaden grundrenoverades 1979. Den används numera som kontor.

Kustsektionens stab

37. ÖSTERBOTTENS TOLKCENTRAL

Hus 23 var ursprungligen sjukhusets byggnad för ekonomieunderhåll med kök, förråd samt ett antal bostadsrum. Kompositören Toivo Kuula är född i huset 1883. I slutet av 1930-talet byggdes huset om till officersbostäder och fungerade därefter som stab för Kustsektionen 1976–1998. Nu använder Österbottens Tolkcentral huset.

37. Tolkcentralen

38. Tria Ky

Vaktstugan och arresten

38. FÖRETAGET TRIA Ky

Byggnad nr 15 bestod av vaktavdelningens rum samt arresten med åtta celler. Under den tid Kenraali Wasa Hostel bedrev sin verksamhet kunde man övernatta i någon av högvaktens celler. I byggnaden verkar nu företaget Tria Ky Habilitering för Barn och Ungdomar. De har specialiserat sig på fysioterapi och betjänar kunder från spädbarnsålder till unga vuxna.

Östra Kaserntorget 7–9

39. KASERNEN VID FÖRE DETTA KASERNPORTEN

Byggnad 12 byggdes som kasern för Skarpskyttebataljonen. Kasernbyggnaden inrymde 100 man. I dag bedriver staden daghemsverksamhet i kasernen och daghemmet heter "Pikku Kasarmin päiväkoti".

39. Kasernen

40. FKF

Kaserntorget 1 – Bostaden för skarpskyttebataljonens kommandör

40. FRIA KRISTLIGA FOLKHÖGSKOLAN (FKF)

Huset ritat av arkitekt A. Boman blev färdigt 1883. Av bostaden hörde nio rum och kök i husets södra del till kommandören och bataljonens yngre stabsofficerer hade sju rum och kök i norra delen. Under 1930-talet ändrades bostaden till stabbyggnad och 1934–1984 var staben för Vasa militärdistrikt placerad i byggnaden. Minnesplaketten över Mannerheimriddare nr 163, överste A. Marttinen, avtäcktes 2008. Han var under fortsättningskriget kommandör för IR 61 som främst bestod av österbottningar. Försvarsministeriets byggnadskontor verkade i en del av byggnaden från 1984 tills den 1999 såldes till Fria Kristliga folkhögskolan. Österbottens Militärmusikkår använde byggnaden 1984–1990.

Vi fortsätter till Kaserngatan och tar till höger och efter cirka 5 m till vänster längs Brandgatan mot vattentornet. Vänd före vattentornet till Rådhusgatan.

Rådhusgatan 25

1. FOLKHÄLSAN

Trähuset som tidigare fanns på Rådhusgatan 25 byggdes 1862 som ett envåningshus (planeraren okänd). Andra våningen byggdes 1911 och ritades av A.W. Stenfors. Stenhuset ritat av C. Schoultz byggdes 1916 som samlingslokal för Frälsningsarmén.

I slutet av 80-talet rustades byggnaden upp och gjordes till rockklubb. 1990 hölls invigningen av Club 25. Salen blev känd för sin fina akustik och under åren har många kända artister uppträtt här.

Folkhälsan köpte huset 2007. En kort tid innan byggnaden skulle renoveras totalförstördes den i en brand 2013. Ett nytt hus byggdes på det nerbrunna husets plats. Det är nu högkvarter för Folkhälsans medborgarverksamhet i Österbotten och fungerar som samlingsplats för olika verksamhetsformer med hälsofrämjande syfte.

FÖRARBETET TILL DENNA GUIDE har gjorts huvudsakligen som ett frivilligt projekt av en arbetsgrupp från Folkhälsans Resurspool i Österbotten bestående av följande personer:

Fr.v Inger Nykvist, John Nordblad (projektledare), Gunn-Britt Sahlsten, Peter Sahlsten, Benita Nygård, Siv-Britt Höglund, Elisabeth Weijola, Mikael Stenvall, Kerstin Finnberg, Håkan Wikström

Bilderna är tagna av Inger Nykvist och Håkan Wikström

PROMENADGUIDE

VISSTE DU ATT det också finns tre andra rutter som du gärna får promenera och samtidigt öka dina kunskaper om vår vackra stad. De är:

Torgrundan	1,3 km
Norra strandrutten	2,5 km
Södra rutten	4,0 km

Broschyrer över rutterna finns att få från:

Vasaregionens Turism Ab/VisitVaasa, Rewell Center

Sommartid från Tori-info på torget

Rutterna finns också som mobilversion gjorda i samarbete med Vasa stads lägesdataenhet

Torgrundan	http://bit.ly/1GK0nGe
Norra strandrutten	http://bit.ly/1GK0di7
Södra rutten	http://bit.ly/1QaOH1s
Norra rutten	http://bit.ly/23bO9PQ

Dessutom finns de som pdf på nätet. Sök på adressen www.folkhalsan.fi/promenadguide

 folkhälsan

i samarbete med

Kulttuurikeskus
Kulturcentret

Publicerad 2016